

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра економічної кібернетики та інформаційних систем**

СИЛАБУС

РИЗИКОЛОГІЯ

(RISK CASE STUDIES)

(дисципліна)

Інформація про викладача	
Викладач(-і)	Радзіховська Лариса Миколаївна
Науковий ступінь	Кандидат педагогічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25
Контактний телефон	(0432) 55-04-39
E-mail:	kism@ukr.net
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://sun.vtei.com.ua/course/view.php?id=
Консультації	Понеділок, 4 пара (13:10-14:30)
Інформація про дисципліну	
Освітній ступінь	-
Галузь знань	Для усіх галузей знань
Спеціальність	Для усіх спеціальностей
Освітня програма	-
Навчальний рік	2022-2023
Семестр	-
Факультет	-
Курс	-
Групи	-
Анотація курсу	<p>Дисципліна «Ризикологія» знайомить здобувачів з основами аналізу, діагностики, прогнозування, планування ризиків як у виробництві, так і повсякденному житті.</p> <p>Головне завдання курсу — озброїти сучасних фахівців систематизованими знаннями аналізу, управління та моделювання ризиками.</p> <p>Метою дисципліни є забезпечення розуміння широкої гами економічних ризиків, що виникають у процесі господарської діяльності, урахування їх при прийнятті управлінських рішень і розробка заходів щодо зменшення їх впливу на показники ефективності функціонування підприємства та його господарський механізм.</p> <p>Предметом курсу є теоретичні та практичні питання системного аналізу економічного ризику, моделювання економічних систем, обтяжених ризиком, опанування відповідним апаратом, що дозволяє аналізувати, враховувати та оцінювати ризик у широкому спектрі економічних проблем.</p>
Мова викладання	Українська
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма (ОП)	-
Перелік компетентностей	<ol style="list-style-type: none"> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички комунікації та міжособистісної взаємодії.

	<p>4.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>5.Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.</p> <p>6.Здатність здійснювати аналіз ризику, який породжений невизначеністю в різних сферах економічної діяльності.</p> <p>7.Здатність будувати систему показників кількісного оцінювання ступенів ризику.</p> <p>8.Здатність моделювати ризик, застосовуючи інструментарій економіко-математичного моделювання та інформаційні технології.</p> <p>9.Здатність управляти ризиком у відповідних сферах економічної діяльності, використовуючи новітні інформаційні технології.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>1.Уміти здійснювати аналіз економічного ризику, використовуючи сучасні інформаційні технології.</p> <p>2.Уміти управляти ризиками у різних сферах економічної діяльності.</p> <p>3.Розуміти та використовувати знання про економічні ризики в професійній діяльності.</p>
Пререквізити дисципліни (що треба знати, з чим ознайомитися студенту перед вивченням дисципліни)	-

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Теми	Кількість годин			Форми контролю	
	Усього годин / кредитів	З них			
		Лекції	Практичні заняття		Самостійна робота студентів
Тема 1. Ризик як економічна категорія.	10	2	2	6	ПО,УО
Тема 2. Види ризику.	10	2	2	6	ПО
Тема 3. Аналіз ризику.	10	2	2	6	ПО,Р
Тема 4. Методи кількісного аналізу ризику.	10	2	2	6	ІЗ
4.1 Статистичний метод.					
Тема 4. Методи кількісного аналізу ризику.	10	2	2	6	ІЗ
4.2 Ймовірнісний метод.					
Тема 5. Показники ризику.	10	2	2	6	КТ
5.1 Абсолютні показники.					
Тема 5. Показники ризику.	10	2	2	6	ПО
5.2 Порівняльні показники.					
Тема 5. Показники ризику.	10	2	2	6	ПО
5.3 Граничні показники. Показники ймовірності втрат.					
Тема 6. Методи якісного аналізу ризику.	10	2	2	6	ПО,УО
6.1 Метод експертних оцінок.					
Тема 6. Методи якісного аналізу ризику.	10	2	2	6	УО .
6.2 Графічні методи.					
Тема 7. Крива економічного ризику.	11	2	2	7	Т

7.1 Статистичний метод побудови кривої ризику.					
Тема 7. Крива економічного ризику. 7.2 Метод експертних оцінок побудови кривої ризику	11	2	2	7	ПО
Тема 8. Особисте ставлення людей до ризику.	11	2	2	7	ПО
Тема 9. Способи зниження ризику.	11	2	2	7	ПО,Т
Тема 10. Прийняття управлінських рішень за умов ризику.	11	2	2	7	ПО, КТ
Тема 11. Прийняття управлінських рішень за умов невизначеності.	11	2	2	7	ПО,Т
Тема 12. Керування ризиками.	14	2	2	10	УО
Разом за семестр	180/6	34	34	112	
Разом за навчальний рік	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль	Екзамен				

Умовні позначення: УО – усне опитування, ІЗ – індивідуальне завдання, ПО – письмове опитування, Т – тести, КТ – комп'ютерне тестування; Р – реферат.

Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>1. На кожне практичне заняття – 4 бали (17 занять по 4 бали) = 68 балів</p> <p>1. Самостійна робота – 32 бали Разом за семестр – 100 балів</p> <p>На практичному занятті оцінюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка до виконання завдань практичної роботи (1 бал); – виконання практичної роботи за варіантом (3 бали). <p>Оцінювання самостійної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – участь у студентській науковій конференції з підготовкою публікації або проходження одного з масових безкоштовних онлайн-курсів на відповідну тематику з отриманням сертифікату (20 балів); – виконання індивідуально-практичних завдань за варіантом (12 балів). <p>Підсумковий контроль – екзамен. Якщо здобувач вищої освіти повністю виконав програму дисципліни та набрав протягом семестру 75 і більше балів, то підсумкова оцінка може бути виставлена без опитування чи виконання екзаменаційного завдання на момент проведення екзамену.</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка. Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переведення поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<p>1. Донець Л. І. <i>Економічні ризики та методи їх вимірювання</i> : навч. посіб. К : Центр навчальної літератури, 2006. 312с.</p> <p>2. Кондрашихін А. Б., Пена Т. В. <i>Теорія та практика підприємницького ризику</i> : навч. посіб. Київ : Центр учбової</p>

	<p>літератури, 2009. 224 с.</p> <p>3. Івченко І. Ю. Економічні ризики : навч. посіб. К : Центр навчальної літератури, 2004. 304с.</p> <p>4. Ілляшенко С. М. Економічний ризик : навч. посіб. К : Центр навчальної літератури, 2004. 220с.</p> <p>5. Лециньський О. Л., Школьний О. В. Економічний ризик та методи його вимірювання : навч. посіб. К : Дельта, 2005. 112с.</p> <p>6. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. / за заг. ред. Л. І. Донець ; [Л. І. Донець, О. В. Шепеленко, С. М. Баранцева, О. В. Сергеева, С. О. Ф. Веремейчик]. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 472 с.</p> <p>7. Останкова Л. А., Шевченко Н. Ю. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 256 с.</p> <p>8. Сулим М. В., Пенцак О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : підручник. Львів : Новий Світ - 2000, 2011. 332 с.</p>
Політика дисципліни	
Організація навчання	Порядок відвідування лекційних і лабораторних занять, поведінку в аудиторії, взаємовідносин та дій здобувача вищої освіти, виконання лабораторних завдань та самостійної роботи регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти у ВТЕІ КНТЕУ» № 19 від 30.11.2020, Положенням «Про самостійну роботу студентів ВТЕІ КНТЕУ» № 12 від 27.01.2021, Етичним кодексом здобувача вищої освіти ВТЕІ КНТЕУ № 07/1 від 06.06.2017 та Правилами внутрішнього розпорядку у ВТЕІ КНТЕУ. Відвідування пар проводиться відповідно до затвердженого розкладу занять.
Відпрацювання пропусків занять	Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У випадку пропуску заняття (лекція, практичне; поважна/неповажна причина), воно обов'язково повинно бути відпрацьовано із зазначенням відповідної відмітки у Листі відпрацьовань та Записній книжці викладача. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
Допуск до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали програму дисципліни і набрали 35 балів. Якщо студент протягом семестру набрав 75 балів і вище, то підсумковий контроль може бути виставлений «автоматом» за погодженням зі студентом.
Академічна доброчесність	Основні принципи дотримання академічної доброчесності, утвердження чесності та етичних цінностей здобувачами вищої освіти регулюється Положенням «Про академічну доброчесність науково-педагогічних працівників, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ВТЕІ КНТЕУ» № 15 від 28.09.2020.
Інші складові політики дисципліни	Дотримання етики ділового спілкування, взаємоповаги між студентами та викладачами.

Затверджено на засіданні кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем, протокол № 13 від 22.11.2021.

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Лариса РАДЗИХОВСЬКА

Людмила ГУСАК